

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telex: 816-436
Telefax: 29-40-89

BS/224/73/91

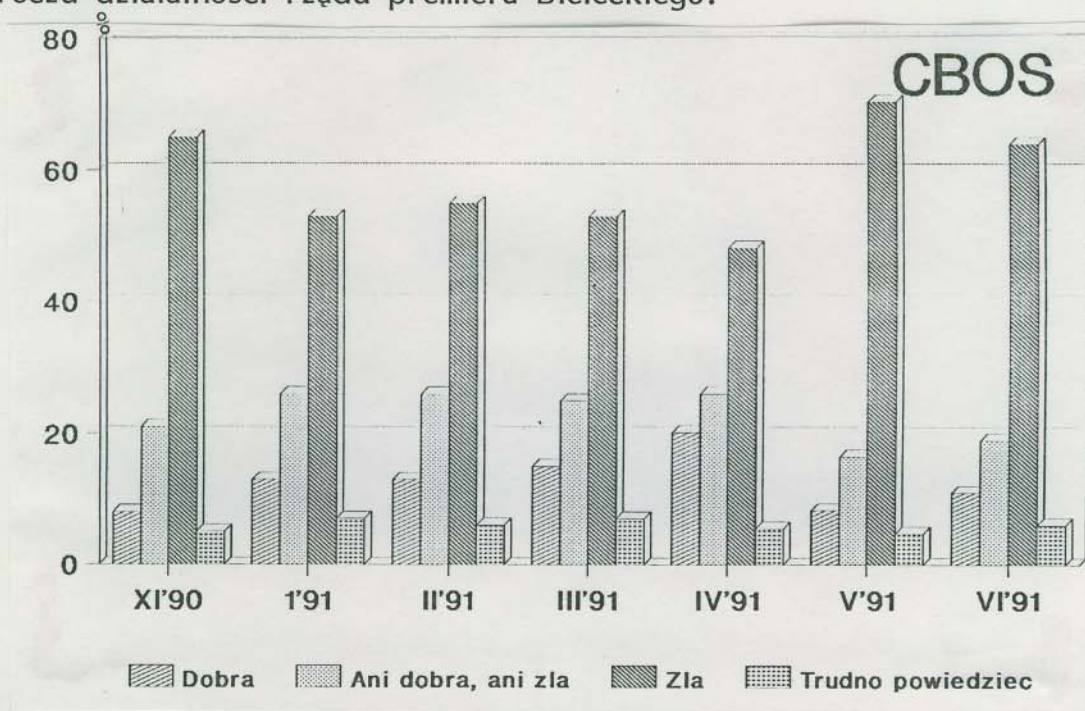
OPINIA PUBLICZNA O STANIE POLSKIEJ GOSPODARKI I POLITYCE EKONOMICZNEJ RZĄDU

Komunikat z badań

Warszawa, lipiec 1991 r.

Opinie o obecnej i przyszłej sytuacji gospodarczej

Wyniki czerwcowego sondażu¹ potwierdzają odnotowane w maju zdecydowane pogorszenie się społecznych ocen sytuacji gospodarczej kraju. Bliższe 2/3 respondentów uważa, że jest ona zła, co dziesiąty jest zdania, że jest dobra, a jako ani dobrą, ani złą określa ją 19% ankietowanych (rys. 1). Co prawda, w porównaniu z wynikami uzyskanymi w maju nastąpiła nieznaczna poprawa (ośmioprocentowy wzrost odsetka ocen pozytywnych), jednak, jest to wynik najgorszy, obok majowego, w ostatnim półroczu działalności rządu premiera Bieleckiego.

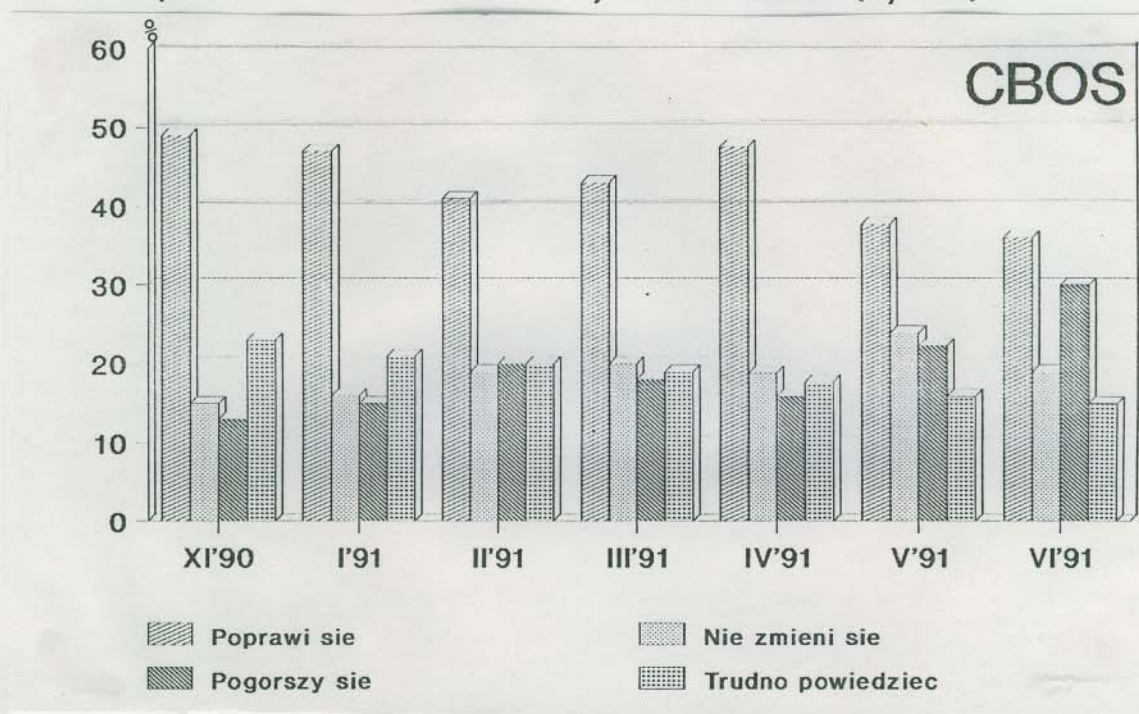
Rys. 1. Ocena aktualnej sytuacji gospodarczej w Polsce

Częściej niż inni negatywne opinie o sytuacji gospodarczej mają: ludzie w wieku 40-49 lat, mieszkańcy wsi, osoby z wyższym wykształceniem, rolnicy i inteligencja, członkowie OPZZ, osoby oceniające swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako złą. Pozytywne opinie wyrażają: mieszkańcy wielkich miast, pracownicy handlu i usług, oraz oso-

¹ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia (17)" przeprowadzono w dniach 14-17 czerwca 1991 r. na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie dorosłej ludności (N=1000).

by oceniające swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako dobrą (tab. 1 aneksu).

Na tym samym, bardzo niskim poziomie, utrzymał się odsetek respondentów (36) przewidujących, że w ciągu najbliższych dwóch lat sytuacja gospodarcza ulegnie poprawie. Przybyło nieco pesymistów - obecnie 30% (w maju 22%) ankietowanych uważa, że sytuacja gospodarcza się pogorszy. Z opinią, że pozostanie ona bez zmian zgadza się 19% badanych (w maju - 24%), a pozostałe 15% nie miało w tej kwestii zdania (rys. 2).

Rys. 2. Przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji gospodarczej w Polsce

Optymiści widzący perspektywę dla polskiej gospodarki, to ludzie młodzi w wieku 24-29 lat, mieszkańcy miast liczących 21-100 tys. ludności, inteligencja, pracownicy handlu i usług, prywatni przedsiębiorcy, członkowie NSZZ "Solidarność", deklarujący poglądy prawicowe, osoby oceniające swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako dobrą (tab. 2 aneksu).

Opinie o rządowym programie gospodarczym

O dalsze 6% obniżył się, już i tak niski (w maju 47%), stopień społecznego zaufania do polityki gospodarczej rządu. Jednocześnie wzrosła do 50% grupa ją dezaprobuujących.

							CBOS
<i>Czy, Pana(i) zdaniem, polityka rządu stwarza szanse wyjścia z kryzysu gospodarczego?</i>							
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>III '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>V '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>Tak</i>	43%	43%	45%	48%	67%	47%	41%
<i>Nie</i>	38%	11%	23%	27%	26%	39%	50%
<i>Trudno powiedzieć</i>	19%	45%	32%	25%	8%	14%	9%
<i>Aprobata "netto"</i>	5	32	22	21	41	7	-9

Po raz pierwszy więc, zanotowano ujemną wartość wskaźnika aprobaty netto, mówiącego o przewadze opinii negatywnych nad pozytywnymi w ocenie polityki gospodarczej rządu.

Krytyczną opinię o negatywnym wpływie realizowanych reform na polską gospodarkę podziela 41% respondentów, a dalsze 20% uważa, że ocena taka nie oddaje całej, jeszcze gorszej prawdy.

		CBOS
<i>Co Pan(i) sądzi o opiniach niektórych polityków i dziennikarzy, że obecnie realizowane reformy hamują rozwój polskiej gospodarki. Czy uważa Pan(i), że:</i>		
	<u>V '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>przesadzają</i>	32%	27%
<i>mają rację</i>	15%	20%
<i>prawda jest jeszcze gorsza</i>	15%	20%
<i>Trudno powiedzieć</i>	9%	12%

Podobnie, jak miesiąc temu, 2/3 badanych jest zdania, że polityka rządu wobec przedsiębiorstw państwowych prowadzi do ich upadku. Blisko 1/4 respondentów uważa natomiast, że skłoni je do przystosowania się do reguł gospodarki rynkowej.

			CBOS
<i>Czy, Pana(i) zdaniem, obecna polityka gospodarcza w stosunku do przedsiębiorstw państwowych prowadzi raczej do:</i>			
	<u>V '91</u>	<u>VI '91</u>	
<i>upadku przedsiębiorstw</i>	67%	66%	
<i>przystosowania ich do reguł gospodarki rynkowej</i>	27%	23%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	6%	11%	

Polityka gospodarcza rządu jest aprobowana częściej przez ludzi w wieku 50-59 lat, z wykształceniem wyższym, inteligencję i pracowników handlu i usług, członków NSZZ "Solidarność", deklarujących poglądy prawicowe, osoby oceniające swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako dobrą. Odrzucana jest częściej przez ludzi w wieku 30-39 lat, mieszkańców wsi, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, rolników, deklarujących poglądy lewicowe, ludzi oceniających swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako złą (tab. 3 aneksu).

Istotnym wskaźnikiem ocen rządowej polityki gospodarczej jest stosunek do programu Balcerowicza. Gwałtowny spadek poparcia dla planu reform odnotowany w maju, w czerwcu się potwierdził. Przewaga przeciwników programu nad jego zwolennikami wynosi już 18%.

								CBOS
<i>Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do programu Balcerowicza?</i>								
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>III '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>V '91</u>	<u>VI '91</u>	
<i>Popieram go</i>	31%	30%	20%	31%	37%	21%	24%	
<i>Nie popieram go</i>	24%	29%	32%	27%	25%	38%	42%	
<i>Za mało o nim wiem</i>	31%	26%	34%	29%	36%	32%	31%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	13%	15%	14%	12%	1%	8%	3%	
<i>Aprobata "netto"</i>	7	1	-12	4	12	-17	-18	

Jest rzeczą interesującą, że chociaż proporcje między zwolennikami a przeciwnikami ulegają w ciągu minionego roku gwałtownym zmianom, to odsetek respondentów wybierających odpowiedź "za mało o nim wiem" pozostaje w miarę stabilny. Oznacza to być może, że nadal istnieją możliwości perswazyjne stojące przed polityką informacyjną rządu.

Program Balcerowicza widziany w perspektywie korzyści, jakie przynosi Polsce jest oceniany jeszcze bardziej krytycznie.

CBOS		
<i>Czy według Pana(i) plan Balcerowicza przyniósł Polsce:</i>		
	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>więcej dobrego niż złego</i>	30%	16%
<i>tyle samo dobrego co złego</i>	46%	39%
<i>więcej złego niż dobrego</i>	20%	40%
<i>Trudno powiedzieć</i>	4%	5%

W porównaniu z kwietniem dwukrotnie zmalał odsetek twierdzących, że program Balcerowicza przynosi Polsce więcej dobrego niż złego i jednocześnie, również dwukrotnie, wzrósł odsetek respondentów mających diametralnie różne zdania.

Zwolennikami programu Balcerowicza są częściej ludzie młodzi do 24 roku życia, mieszkańcy wielkich miast, osoby z wykształceniem wyższym i średnim, inteligencja i pracownicy umysłowi, osoby oceniające swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako dobrą, deklarujący poglądy prawicowe. Przeciwnikami zaś są częściej mieszkańcy wsi, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, rolnicy, ludzie oceniający swoją sytuację materialną oraz ogólną sytuację w kraju jako złą, deklarujący poglądy lewicowe (tab. 4 aneksu).

Członkowie NSZZ "Solidarność" ujawniają w tej kwestii polaryzację stanowisk. Jest bowiem w tej grupie wyraźnie więcej zwolenników, ale i nieco więcej przeciwników programu Balcerowicza niż w innych grupach społecznych.

Opinie o bezrobociu

Jedną z konsekwencji przechodzenia do gospodarki rynkowej jest zjawisko bezrobocia. Jego społeczna akceptacja jest istotnym czynnikiem, od którego zależy powodzenie planu Balcerowicza. Jak wynika z badań w ciągu minionego półrocza, jedna trzecia społeczeństwa była skłonna zaakceptować bezrobocie, jako warunek konieczny przemian gospodarczych.

CBOS					
<i>Czy zgadza się Pan(i) z opinią, że bezrobocie jest koniecznym warunkiem przemian gospodarczych w kraju?</i>					
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>Tak</i>	42%	37%	33%	32%	31%
<i>Nie</i>	57%	61%	65%	59%	63%
<i>Trudno powiedzieć</i>	1%	2%	2%	9%	6%

Interesujące, że mimo jedynie nieznacznego zmniejszenia się w tym okresie społecznej akceptacji bezrobocia, poczucie zagrożenia nim wyraźnie wzrosło.

CBOS				
<i>Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty pracy?</i>				
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>Tak</i>	48%	39%	46%	56%
<i>Nie</i>	52%	55%	47%	39%
<i>Trudno powiedzieć</i>	0%	6%	7%	6%

Najczęściej poczucie zagrożenia bezrobociem deklarują ludzie młodzi do 24 roku życia, mieszkańcy miast do 100 tys. ludności, robotnicy i inteligencja, ludzie oceniający swoją sytuację materialną jako złą, deklarujący poglądy lewicowe, członkowie OPZZ.

Opinie o prywatyzacji

Wzrostowi społecznego krytycyzmu wobec polityki gospodarczej rządu towarzyszy zmniejszenie się odnotowywanej wcześniej nadziei na korzyści, jakie polskiej gospodarce przyniesie prywatyzacja.

					CBOS
<i>Czy dla polskiej gospodarki prywatyzacja będzie przedsięwzięciem:</i>					
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>korzystnym</i>	43%	47%	42%	42%	32%
<i>w takim samym stopniu ko- rzystnym, co niekorzystnym</i>	24%	27%	26%	30%	31%
<i>niekorzystnym</i>	8%	5%	11%	9%	17%
<i>Trudno powiedzieć</i>	24%	20%	21%	19%	20%

Również w wymiarze osobistych emocji odnotowano zmniejszenie się odsetka respondentów wiążących nadzieje z prywatyzacją. Co więcej, wyraźnie (o 11%) wzrosła również liczba zaniepokojonych rządowym programem przekształceń własnościowych.

					CBOS
<i>Czy zamierzona prywatyzacja polskiej gospodarki budzi u Pana(i) obaw:</i>					
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>
<i>więcej nadziei niż obaw</i>	27%	31%	25%	26%	18%
<i>tyle samo obaw, co nadziei</i>	32%	36%	28%	33%	28%
<i>więcej obaw niż nadziei</i>	22%	16%	27%	23%	35%
<i>Nie ma dla mnie żadnego znaczenia</i>	7%	5%	10%	9%	9%
<i>Trudno powiedzieć</i>	12%	11%	8%	7%	10%

Konsekwencją wzrostu negatywnych opinii i emocji wobec procesu prywatyzacyjnego jest zwiększenie (o 10) odsetka respondentów oceniających zmiany w kierunku sprywatyzowania gospodarki jako przebiegające zbyt szybko. Tym niemniej nadal nieznaczną przewagę mają krytycy zbyt wolnego tempa prywatyzacji.

						CBOS
<i>Czy, Pana(i) zdaniem, zmiany w kierunku sprywatyzowania gospodarki przebiegają:</i>						
	<u>XI '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>	
<i>zbyt opieszale</i>	42%	38%	41%	38%	34%	
<i>wystarczająco szybko</i>	33%	39%	30%	40%	31%	
<i>zbyt szybko</i>	16%	12%	19%	16%	26%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	8%	10%	10%	6%	9%	

Wahania opinii wobec samej idei prywatyzacji pozostają bez wpływu na społeczną gotowość do kupna akcji prywatyzowanych przedsiębiorstw. Zainteresowanie kupnem akcji nie zmieniło się od grudnia - było i jest niewielkie.

						CBOS
<i>Czy zamierza Pan(i) kupić akcje prywatyzowanych przedsiębiorstw?</i>						
	<u>XII '90</u>	<u>I '91</u>	<u>II '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>	
<i>Tak</i>	9%	8%	8%	9%	8%	
<i>Nie</i>	88%	87%	87%	85%	88%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	3%	5%	5%	5%	3%	

Istotnym elementem przekształceń stosunków własnościowych jest nie tylko prywatyzacja, ale również reprivatyzacja. Ustalenie hierarchii ważności obu procesów staje się wyborem między ideologią poszanowania prawa własności a pragmatyzmem w dążeniu ku gospodarce rynkowej. Opinie społeczeństwa w tej kwestii wykazują dużą stabilność.

				CBOS
<i>Czy według Pana(i) ważniejsza jest:</i>				
	<u>III '91</u>	<u>IV '91</u>	<u>VI '91</u>	
<i>reprivatyzacja, tzn. zwrot byłej własności prywatnej</i>	10%	12%	11%	
<i>prywatyzacja, tzn. sprzedaż własności państwowej</i>	28%	26%	28%	
<i>obie te rzeczy są jednakowo ważne</i>	53%	52%	49%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	9%	10%	12%	

Zdecydowanie przeważają opinie o równoważnym traktowaniu obu problemów. Opowiadających się za prymatem prywatyzacji nad reprivatyzacją jest ponad dwukrotnie więcej niż mających przeciwne zdanie.

* * *

Czerwcowy pomiar opinii społecznej potwierdził odnotowany w poprzednim miesiącu gwałtowny spadek optymizmu w ocenie sytuacji gospodarczej i szans na jej poprawę. Negatywnie oceniana jest polityka ekonomiczna rządu i program Balcerowicza. Choć nie zmieniła się wielkość społecznej akceptacji bezrobocia, jako warunku koniecznego przemian gospodarczych, to wzrosło poczucie zagrożenia możliwością utraty pracy. Zmniejszyły się również społeczne nadzieje związane z procesem prywatyzacji gospodarki.

ANEKS

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena sytuacji gospodarczej			Liczba osób
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	
Ogółem	11	20	68	935
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	12	19	69	461
Kobiety	11	22	67	474
<u>Wiek</u>				
Do 24	16	17	66	97
25-29	12	29	59	116
30-39	10	21	69	219
40-49	6	18	76	163
50-59	10	27	63	137
60 lat i więcej	16	13	71	203
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	7	20	72	360
Miasto	14	20	66	575
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	10	22	68	113
21-100 tys.	14	20	66	196
101-500 tys.	12	21	67	154
501 tys. i więcej mieszkańców	20	18	62	112
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	13	22	64	151
Północno-wschodni (Białystok)	6	25	70	69
Północny (Gdańsk)	9	30	61	91
Południowy (Katowice)	16	21	64	160
Południowo-wschodni (Kraków)	5	18	77	138
Środkowo-wschodni (Lublin)	7	18	75	68
Środkowo-zachodni (Poznań)	20	18	62	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	8	13	79	110
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	13	17	70	376
Zasadnicze zawodowe	14	20	66	237
Średnie	8	24	68	254
Wyższe	7	21	72	68
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	8	20	71	49
Pozostali umysłowi	9	25	66	217
Pracownicy handlu i usług	18	22	59	54
Robotnicy wykwalifikowani	17	18	66	259
Robotnicy niewykwalifikowani	9	23	67	116
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	24	26	50	42
Rolnicy	3	14	83	153
Prywatni przedsiębiorcy	12	19	69	42
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 450 tys. zł	12	12	76	34
451-700	10	15	75	140
701-950	11	19	70	180
951-1200	13	23	65	167
1201-1450	8	27	65	120
1451-1700	12	22	66	99
1701-1950	8	25	66	47
1951-2200	22	12	65	49
Powyżej 2200 tys. zł	12	20	68	94
<u>Ocena warunków materialnych</u>				
Złe	7	16	76	457
Przeciętne	13	23	64	375
Dobre	23	27	49	103
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>				
Lewica	10	14	76	156
Centrum	11	19	69	394
Prawica	14	28	58	231
Trudno powiedzieć	9	19	72	139
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
NSZZ "Solidarność"	10	21	69	90
Skupionych w OPZZ	6	24	70	50
Innych	3	22	75	32
Nie należący do żadnych	12	20	68	750
<u>Kierunek rozwoju sytuacji w kraju</u>				
Dobry	25	30	46	281
Zły	3	11	86	482
Trudno powiedzieć	14	30	56	169

Tabela 2

Charakterystyka badanych	Sytuacja gospodarcza:			Brak zdania	Liczba osób
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się		
Ogółem	36	19	30	15	1000
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	40	18	32	10	477
Kobiety	33	20	28	19	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	36	18	34	12	102
25-29	41	28	20	10	118
30-39	39	17	33	11	232
40-49	31	18	33	17	173
50-59	35	21	32	11	145
60 lat i więcej	35	16	26	23	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	31	16	32	20	394
Miasto	39	21	28	11	606
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	36	28	23	13	115
21-100 tys.	42	15	29	13	210
101-500 tys.	37	23	28	11	166
501 tys. i więcej mieszkańców	39	22	32	7	115
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	37	15	32	16	158
Północno-wschodni (Białystok)	24	20	37	18	78
Północny (Gdańsk)	43	30	15	12	93
Południowy (Katowice)	39	24	26	12	178
Południowo-wschodni (Kraków)	28	13	34	24	156
Środkowo-wschodni (Lublin)	40	5	25	29	75
Środkowo-zachodni (Poznań)	37	23	34	5	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	40	19	32	8	114
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	33	19	28	20	419
Zasadnicze zawodowe	36	18	33	13	248
Średnie	39	20	31	9	264
Wyższe	42	22	25	12	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	44	22	28	6	50
Pozostali umysłowi	37	21	30	11	221
Pracownicy handlu i usług	44	25	23	9	57
Robotnicy wykwalifikowani	38	19	31	11	273
Robotnicy niewykwalifikowani	35	24	27	14	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	62	14	9	14	42
Rolnicy	21	12	36	31	181
Prywatni przedsiębiorcy	45	18	29	7	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 450 tys. zł	11	13	47	29	45
451-700	32	15	36	17	161
701-950	34	20	24	22	192
951-1200	31	24	32	13	177
1201-1450	42	18	25	14	125
1451-1700	36	22	32	11	101
1701-1950	37	21	33	8	48
1951-2200	52	20	22	6	50
Powyżej 2200 tys. zł	53	16	26	5	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>					
Złe	28	21	36	15	488
Przeciętne	43	17	24	16	405
Dobre	48	19	23	10	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	25	23	40	12	162
Centrum	34	18	31	16	422
Prawica	50	22	19	9	241
Trudno powiedzieć	31	15	30	24	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	44	17	29	11	94
Skupionych w OPZZ	20	28	30	22	50
Innych	42	15	36	6	33
Nie należący do żadnych	36	19	30	16	809
<u>Kierunek rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	60	18	15	7	293
Zły	22	19	43	16	499
Trudno powiedzieć	37	19	20	24	204

Tabela 3

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: "Czy polityka rządu stwarza szanse wyjścia z kryzysu gospodarczego?"			Liczba osób
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
Ogółem	40	50	9	1000
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	38	55	7	477
Kobiety	42	46	12	523
<u>Wiek</u>				
Do 24	41	53	6	102
25-29	48	40	12	118
30-39	32	61	7	232
40-49	40	55	5	173
50-59	50	41	9	145
60 lat i więcej	39	45	16	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	34	57	9	394
Miasto	45	46	9	606
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	50	49	2	115
21-100 tys.	38	50	12	210
101-500 tys.	48	40	12	166
501 tys. i więcej mieszkańców	49	43	8	115
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	37	51	13	158
Północno-wschodni (Białystok)	27	56	17	78
Północny (Gdańsk)	60	35	4	93
Południowy (Katowice)	39	46	15	178
Południowo-wschodni (Kraków)	40	52	8	156
Środkowo-wschodni (Lublin)	31	55	15	75
Środkowo-zachodni (Poznań)	47	51	2	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	41	56	3	114
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	41	48	11	419
Zasadnicze zawodowe	33	58	9	248
Średnie	42	49	9	264
Wyższe	56	39	4	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	56	38	6	50
Pozostali umysłowi	49	43	8	221
Pracownicy handlu i usług	51	40	9	57
Robotnicy wykwalifikowani	40	50	9	273
Robotnicy niewykwalifikowani	36	50	14	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	38	52	9	42
Rolnicy	28	63	9	181
Prywatni przedsiębiorcy	41	54	4	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 450 tys. zł	18	73	9	45
451-700	25	65	10	161
701-950	40	43	17	192
951-1200	37	54	8	177
1201-1450	50	42	7	125
1451-1700	46	48	5	101
1701-1950	52	48	0	48
1951-2200	62	30	8	50
Powyżej 2200 tys. zł	46	45	9	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>				
Złe	30	59	11	488
Przeciętne	47	45	9	405
Dobre	65	29	6	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>				
Lewica	27	65	7	162
Centrum	42	51	8	422
Prawica	56	35	8	241
Trudno powiedzieć	29	53	18	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
NSZZ "Solidarność"	49	43	8	94
Skupionych w OPZZ	44	52	4	50
Innych	18	61	21	33
Nie należący do żadnych	40	51	9	809
<u>Kierunek rozwoju sytuacji w kraju</u>				
Dobry	71	22	6	293
Zły	23	68	8	499
Trudno powiedzieć	39	45	17	204

Tabela 4

w procentach

Charakterystyka badanych	Stosunek do programu Balcerowicza:			Liczba osób
	popieram	nie popieram	za mało o nim wiem	
Ogółem	25	44	32	973
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	27	47	25	470
Kobiety	22	40	38	503
<u>Wiek</u>				
Do 24	35	34	32	98
25-29	22	47	30	118
30-39	26	46	28	228
40-49	21	46	32	169
50-59	30	40	30	140
60 lat i więcej	19	44	38	220
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	12	53	35	377
Miasto	32	38	30	596
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	23	46	30	115
21-100 tys.	32	37	31	207
101-500 tys.	32	38	30	161
501 tys. i więcej	42	29	28	113
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	33	41	26	155
Północno-wschodni (Białystok)	17	49	34	76
Północny (Gdańsk)	31	29	41	91
Południowy (Katowice)	33	39	27	172
Południowo-wschodni (Kraków)	18	46	36	152
Środkowo-wschodni (Lublin)	10	55	35	69
Środkowo-zachodni (Poznań)	24	41	35	144
Południowo-zachodni (Wrocław)	18	55	26	114
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	17	43	40	404
Zasadnicze zawodowe	18	53	29	247
Średnie	32	42	25	257
Wyższe	66	14	20	65
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	67	21	12	48
Pozostali umysłowi	37	34	29	214
Pracownicy handlu i usług	12	46	41	56
Robotnicy wykwalifikowani	22	50	27	264
Robotnicy niewykwalifikowani	21	39	39	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	22	45	32	40
Rolnicy	7	54	39	175
Prywatni przedsiębiorcy	29	39	32	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 450 tys. zł	0	49	51	43
451-700 tys.	10	45	44	155
701-950 tys.	22	51	27	188
951-1200 tys.	22	42	36	171
1201-1450 tys.	25	45	29	119
1451-1700 tys.	31	47	22	101
1701-1950 tys.	37	35	27	48
1951-2200 tys.	49	31	20	49
Powyżej 2200 tys. zł	43	32	25	94
<u>Ocena warunków materialnych</u>				
Złe	15	51	33	478
Przeciętne	26	39	35	388
Dobre	63	24	13	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>				
Lewica	14	53	33	161
Centrum	23	46	31	412
Prawica	36	34	30	238
Trudno powiedzieć	22	44	34	146
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
NSZZ "Solidarność"	34	48	18	91
Skupionych w OPZZ	29	41	31	49
Innych	19	55	26	31
Nie należący do żadnych	23	43	33	792
<u>Kierunek rozwoju sytuacji w kraju</u>				
Dobry	49	27	24	284
Zły	14	56	30	488
Trudno powiedzieć	15	37	48	197

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: "Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty pracy?"			Liczba osób
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
Ogółem	56	39	5	574
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	57	38	4	308
Kobiety	54	40	6	266
<u>Wiek</u>				
Do 24	67	33	0	51
25-29	58	39	3	93
30-39	54	39	7	192
40-49	59	38	3	131
50-59	50	44	6	78
60 lat i więcej	45	41	14	29
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	49	44	7	209
Miasto	60	36	4	365
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	69	27	4	80
21-100	67	27	6	120
101-500	50	45	4	97
501 tys. i więcej mieszkańców	50	48	1	68
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	45	49	6	101
Północno-wschodni (Białystok)	47	37	16	32
Północny (Gdańsk)	61	37	2	51
Południowy (Katowice)	59	35	6	103
Południowo-wschodni (Kraków)	69	25	5	91
Środkowo-wschodni (Lublin)	52	43	5	42
Środkowo-zachodni (Poznań)	52	48	0	93
Południowo-zachodni (Wrocław)	59	34	7	61
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	57	36	7	161
Zasadnicze zawodowe	59	37	4	177
Średnie	56	39	4	178
Wyższe	43	53	3	58
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	66	34	0	32
Pozostali umysłowi	54	40	5	154
Pracownicy handlu i usług	61	33	6	36
Robotnicy wykwalifikowani	71	22	7	162
Robotnicy niewykwalifikowani	77	21	1	66
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	43	57	0	21
Rolnicy	11	82	7	71
Prywatni przedsiębiorcy	34	62	3	32
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 450 tys. zł	28	44	28	18
451-700	67	27	5	40
701-950	62	35	3	102
951-1200	69	29	2	118
1201-1450	56	39	5	86
1451-1700	39	52	8	71
1701-1950	47	47	5	40
1951-2200	58	35	6	31
Powyżej 2200 tys. zł	48	48	3	66
<u>Ocena warunków materialnych</u>				
Złe	63	31	6	262
Przeciętne	53	43	5	241
Dobre	41	55	4	71
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>				
Lewica	61	35	4	95
Centrum	58	38	5	262
Prawica	49	48	2	130
Trudno powiedzieć	51	38	11	74
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
NSZZ "Solidarność"	56	37	6	78
Skupionych w OPZZ	68	30	2	47
Innych	56	33	11	27
Nie należący do żadnych	54	41	5	417
<u>Kierunek rozwoju sytuacji w kraju</u>				
Dobry	53	44	3	176
Zły	59	37	4	292
Trudno powiedzieć	52	37	11	103